

Van taalnood naar verplichte remediëring

Checklist voor krachtige lessen 3 uur extra Nederlands so

Als leraar ben jij de regisseur van de drie uur extra Nederlands. Als eerste stap lees en interpreteer je de taalnoden van de leerlingen via een screening en overleg je hierover met je collega's. Aansluitend kan je een scenario voor de lessen bedenken. Voor de uitvoering hiervan zal je misschien inspiratie halen uit de suggesties die via de [toolbox](#) verzameld werden. Voor je script kan je je natuurlijk ook baseren op andere tools of specifieke leermiddelen.

Om ervoor te zorgen dat je lessen aansluiten bij de visie van deze specifieke remediëring hebben we **elf (10 + 1) criteria** verzameld. Zo kan je bewaken dat de voorstellen passen bij het typische scenario of [de principes](#) van de verplichte remediëring.

Criteria

Heeft de les een focus en worden hieraan kleine, communicatieve lesdoelen gekoppeld? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Vertrek van een specifiek onderwerp, zoals taalregisters. Hierna bepaal en expliciteer je wat de leerlingen precies moeten kunnen, zoals 'Je leert een gepaste boodschap schrijven nadat je je gsm verloor op de trein.'
Is de les afgestemd op een taalnood van de leerlingen? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Laat je leerlingen als instap aan het woord: wat vinden ze moeilijk bij een specifiek onderdeel, waarover struikelen ze nog, wat zouden ze graag kunnen? Zo zie je meteen hoe ze zichzelf inschatten.
Wordt er een link gelegd met de voorkennis? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Durf hoge verwachtingen te stellen en de leerlingen te prikkelen door enkele motiverende vragen te stellen, zoals 'Hoe spreek je de directeur op school het best aan?'
Is de les verbonden met een herkenbare toepassing of context? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Koppel je lessen aan toepassingen of contexten die in het reguliere aanbod aan bod komen, zoals het schrijven van een e-mail. Op die manier ervaren je leerlingen meteen het effect.
Gebruikt de leerling zelf taal om te denken, uit te leggen, te vergelijken of te verbeteren? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Hebben je leerlingen een opdracht uitgevoerd, dan hoef je die niet meteen te verbeteren. Laat hen eerst met hun buur hierover kort in gesprek gaan. Hebben ze dezelfde antwoorden gevonden?
Is er gerichte ondersteuning voorzien waardoor elke leerling succesvol kan deelnemen aan de lessen? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> Bied ook in de opstapfase spreek- en schrijfkaders aan zodat je leerlingen die kunnen inoefenen.

Is er ruimte voor het verankeren en/ of verbreden school- en vaktaal? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> <i>Gebruik in je opdrachten de typische school- en vaktaal en vestig er ook de nadruk op. Blijken bepaalde termen nog te moeilijk, voorzie een passend icoontje ter ondersteuning.</i>
Is er oog voor transfer naar andere lessen? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> <i>Verdeel aan het eind van de les een exit ticket waarop je leerlingen noteren wat ze geleerd hebben en zullen onthouden voor de andere lessen. Een alternatief is een entry ticket om te achterhalen wat de leerlingen nog weten.</i>
Zijn er opties om te differentiëren? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> <i>Afhankelijk van de opdracht kan je de leerlingen in verschillende groepen indelen. Bij heterogene groepen leren leerlingen hoe anderen redeneren waardoor ze zo nieuwe inzichten krijgen.</i>
Maak je de vooruitgang van de leerling zichtbaar in de les? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> <i>Voorzie opbouwende opdrachten zodat je stap voor stap kan opvolgen of je leerlingen nog steeds mee zijn.</i>
Is er ruimte voor feedback en tijd om te verbeteren of opnieuw te beginnen? ☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee	<i>Suggestie</i> <i>Leerden we lopen, dan vielen we weleens en mochten we nadien weer opstaan. Laat je leerlingen ook een opdracht opnieuw maken als die wat moeilijker liep. Jouw feedback is hierbij heel belangrijk.</i>